

Nr 1834

av herr Tobé m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 111 angående regional utveckling och hushållning med mark och vatten.

Bestämmelser om skyldighet för kommun att i vissa fall lösa mark, som omfattas av fastställd generalplan eller stadsplan, finns i 21, 48 och 83 §§ BL. Dessa bestämmelser om lösningsplikt inom planlagt område motsvaras av bestämmelser om lösningsrätt för kommun till mark för vilken generalplan eller stadsplan fastställts (18, 41 och 47 §§ BL).

För det fall att naturreservat medför synnerligen stort intrång på fastighet, kan ägaren enligt 26 § NVL fordra att fastigheten inlöses.

I promemorian Lagstiftning om fysisk riksplanering behandlas frågan ersättning m. m. till markägare, när möjligheterna att använda en fastighet för bebyggelse inskränks enligt NVL eller genom generalplan.

Den nämnda föreskriften i 26 § NVL, om synnerligt men vid fastighetens nyttjande som förutsättning för inlösen, föreslås hibeåållen i NVL och införd i BL.

I remissyttrande över promemorian anför lantmåteristyreåsen (prop. s. 276) att förslaget i motsats till gällande rätt synes innebåra att synnerligt men skall bedåmas betråffande hela fastigheten åven om inskrånkningen endast avser en del av fastigheten. Styrelsen anför att det inte år rationellt att markågare skall kunna kråva att ett hur litet markområåde som helst skall behåva inlåsas och att det inte heller synes skåligt att han skall tvingas tåla synnerligt men på en betydande del av sin fastighet utan att kunna fordra inlåsen bara dårför att synnerligt men inte kan anses fåreligga får hela hans stora fastighet. Styrelsen fårordrar att våglagens motsvarande bestämmelser tas till fårebild. Sålunda borde ågaren kunna fordra att det områåde som lider synnerligt men låses. Liknande synpunkter har anfårts av flera remissinstanser.

Departementschefen (s. 337) ansluter sig till fårslaget i promemorian att inlåsenplikt skall fåreligga endast i frååa om hel fastighet. Han erinrar dårvid om att markågaren har rätt till ersåttning får intrånget i markanvåndning. I sammanhanget anfårts att det inte kan anses rationellt att bilda en sårskild fastighet får att fastighetsågaren skall bli av med den bit som lider intrång.

Enligt vår mening hår de synpunkter som anfårts av bl. a. lantmåteristyreåsen heaktas ytterligare i detta sammanhang. Anknytningen till fastighetsindelningen vid generalplanens faststållande (21 § BL) kan ge ett godtyckligt resultat, eftersom den faktiska och skatteråttsliga indelningen i brukningsenheter ofta innebår stora avvikelser. Åven med en i och får sig godtagbar intrångersåttning kan det finnas skål att – som ett såtå får fullgårande av allmånna skadeståndsråttsliga principer –

befria markägaren från ytterligare befattning med ett för honom värdelöst område av en fastighet.

Vi anser sålunda att fastighetsägaren bör kunna påkalla inlösen, om synnerligt men uppstår vid nyttjandet av fastighet eller fastighetsdel. Detta överensstämmer med gällande rätt såvitt angår BL.

Det får förutsättas att bygglagutredningen får anledning att ta upp även denna fråga till ytterligare bedömning.

På vederbörande utskott torde få ankomma att utarbeta erforderlig lagtext.

Vi hemställer

att riksdagen för sin del antar ändringar i byggnadslagen och naturvårdslagen som inte knyter inlösen skyldighet endast till hel fastighet.

Stockholm den 17 november 1972

ERIK TOBÉ (fp)

MAC P. HAMRIN (fp)

BO TURESSON (m)